

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZMĚNY

- seznámení s koncepčními, ale i dílčími změnami
- výklad k téměř 600 paragrafům
- praktické rady pro řešení životních situací

Jednotlivé kapitoly zpracovali:

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D.: kapitoly I. až XX.

Mgr. Lucie Piechowiczová: kapitoly I., II., IV. až VI., IX., XIII. až XVIII.

V případě, že dojde k významným legislativním změnám v období mezi jednotlivými vydáními publikace, vyhledejte její aktualizaci na našich internetových stránkách

www.anag.cz

Aktualizaci zašleme zdarma na vyžádání

anag@anag.cz, tel.: 585 757 411

Vydání této odborné knihy schválila vědecká redakce nakladatelství ANAG, spol. s r. o.

Odborný recenzent:

JUDr. Jan Hejda, Ph.D., LL.M.

© JUDr. Petr Bezouška, Ph.D., Mgr. Lucie Piechowiczová, 2013

© Nakladatelství ANAG, 2013

ISBN 978-80-7263-819-2

OBSAH

Předmluva	5
O autorech.....	7
Seznam použitých zkratk.....	8
Kapitola I – Obecná východiska nového občanského zákoníku aneb Nejdůležitějších „prvních čtrnáct“	9
Kapitola II – Postavení člověka aneb Jsem člověk, nebo fyzická osoba?.....	25
Kapitola III – Právnícké osoby aneb Kam až zašla právní fikce	41
Kapitola IV – Co je to věc (zvláště nemovitá věc) aneb I když si na to nesáhnu, můžu si to přivlastnit	63
Kapitola V – Zvířata a zvířátka aneb Je-li to živé, není to věc	75
Kapitola VI – Jak správně právně jednat aneb Spíše platně než neplatně	81
1. Právní jednání.....	82
2. Zastoupení při právním jednání	93
Kapitola VII – Promlčení a prekluze aneb Čas je prevít	97
Kapitola VIII – Rodina, manželství a děti aneb Co se doma upeče, to se ne vždy doma sní	105
Kapitola IX – Držba a vlastnické právo aneb Široké pláně i meze vlastnické svobody.....	127
1. Obecná ustanovení o věcných právech	128
2. Veřejné seznamy	128
3. Držba.....	134
4. Vlastnické právo – obsah a omezení	138
5. Vlastnické právo – originární způsoby nabytí.....	146
6. Převod vlastnického práva	154
Kapitola X – Spoluvlastnictví aneb Když o věci nerozhoduje jen jeden	159
1. Podílové spoluvlastnictví	160
2. Bytové spoluvlastnictví	164
3. Přidatné spoluvlastnictví	171
Kapitola XI – Věcná práva k věci cizí aneb Co je to právo stavby a co služebnost	173
1. Právo stavby.....	174
2. Věcná břemena	178

Kapitola XII – Správa cizího majetku aneb Když se stará někdo jiný	183
Kapitola XIII – Dědické právo aneb Jak se to mele po smrti zůstavitele	195
Kapitola XIV – Vznik a obsah smlouvy aneb Více svobody a odpovědnosti	219
Kapitola XV – Ochrana slabší smluvní strany aneb Všichni jsme na jedné lodi, někteří však v podpalubí	233
Kapitola XVI – Změny a zánik závazků aneb Nic netrvá věčně	247
Kapitola XVII – Zajištění a utvrzení dluhu aneb Jistota je jistota	271
1. Obecně o zajištění a utvrzení dluhu	272
2. Zástavní právo	275
3. Jiné způsoby zajištění dluhu	286
4. Utvrzení dluhu	290
Kapitola XVIII – Několik poznámek k jednotlivým smlouvám aneb Opravdu jen to nejzásadnější	293
1. Darování	294
2. Koupě	297
3. Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě	304
4. Výprosa	307
5. Nájem	307
6. Zvláštní ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu	310
7. Zvláštní ustanovení o nájmu prostoru sloužícího k podnikání	317
8. Pacht	319
9. Zápůjčka	319
10. Dílo	320
11. Péče o zdraví	323
12. Důchod	324
13. Výměnek	325
14. Společnost	326
Kapitola XIX – Náhrada újmy aneb Když dojde na nejhorší	329
Kapitola XX – Bezdůvodné obohacení aneb Jak se chrání ochuzený, ale i poctivý obohacený	337
Rejstřík paragrafů	344
Věcný rejstřík	356
Literatura	362
Stručné shrnutí	368
Summary	369

Předmluva

Je lidskou přirozeností, že k novým skutečnostem přistupujeme převážně s nedůvěrou a obavami. Až na výjimky jsme v podstatě konzervativní tvorové, kteří nemají rádi změny. A jedna z těch největších na poli práva nás brzy čeká. Za několik málo měsíců vstoupí v účinnost nový občanský zákoník. Zdá se to jako dlouhá doba, leč zdání klame. Uběhne to rychleji, než si myslíme.

Nový občanský zákoník je jistě úctyhodným počinem, na kterém pracoval široký tým odborníků více než deset let, ale je také dílem, jež svým rozsahem předčí vše, co na našem území v legislativní oblasti vzniklo – čítá více než tři tisíce paragrafů. Právě takový rozsah tvoří určitou psychologickou bariéru, která lidem často brání začít se s novým občanským zákoníkem seznamovat. Vždyť je toho tolik! A k tomu ještě nový zákon o obchodních korporacích, neméně důležitý právní předpis pro všechny, kteří mají co do činění s obchodními společnostmi nebo družstvy – společníky, akcionáře, jednatele, prokuristy, členy představenstev, ... Dalších osm set paragrafů!

Na mysl se vtírá otázka – je vůbec důležité znát nový občanský zákoník? Vždyť koho ze svého okolí znáte, že by po večerech pročítal novou částku Sbírkou zákonů nebo v restauraci své spolustolovníky seznamoval s novinkami ze světa práva? Běžný člověk se chová podle toho, co se naučil od rodičů nebo ve škole, či podle vzorců chování vybudovaných během svého života v komunitě, ve které se pohybuje. To se nezmění ani po 1. lednu 2014, kdy vstoupí v účinnost nový občanský zákoník.

Ale pozor! Nový občanský zákoník se týká skoro všech oblastí lidského života – je proto vždy dobré vědět, co si mohu dovolit vůči svému sousedovi, jaká práva mám coby nájemce bytu, čeho se mohu domáhat, zjistím-li, že se zakoupené boty rozlepily při prvním dešti, nebo jak mohu naložit se svým majetkem pro případ smrti. Zvýšit si právní povědomí může kdokoliv z nás kdykoliv.

Znát pravidla nového občanského zákoníku je důležité rovněž pro podnikatele. Ti se musejí na nové právo připravit velmi pečlivě. Obchodní společnosti mají povinnost svá zakladatelská jednání (společenské smlouvy, stanovy) přizpůsobit novému právu do šesti měsíců od nabytí jeho účinnosti. A to rozhodně není vše. Již dnes je třeba dobře rozmýšlet, jak postavím smlouvu se svým obchodním partnerem, která má náš závazek řídit příštích několik let. Mohu již dnes využít něco z toho, co nabízí nový občanský zákoník? Mám-li silné postavení na trhu a zákazníky, kteří jsou vůči mně ve slabším postavení, dotýká se mne nové právo velmi silně již dnes. Je totiž třeba prověřit všechny smlouvy a obchodní podmínky, zda se v nich nevykytují doložky odporující pravidlům nového občanského práva – zda je vše jasné a srozumitelné, dostatečně čitelné, nepřipouštějící různý výklad apod. Na takové zkoumání bude 1. ledna 2014 pozdě.

Dnešní regulace soukromého života je příliš svázána různými zákazy, příkazy a opatřeními, která nemají chránit ani tak člověka, jako spíše stát a jeho zřízení. Nový občanský zákoník tento systém mění. Ten, kdo to rychle pochopí a zjistí, jaké příležitosti nové právo přináší, získá konkurenční výhodu. I zde jako jinde v životě platí, že štěstí přeje připraveným. A to, jak se kdo o své štěstí bere, je čistě na něm.

Tato publikace je pouze střípkem do mozaiky. Není uceleným výkladem nového soukromého práva, ale přináší poznámky k vybraným ustanovením, která jsou nová, oproti současnému právu změněná nebo z jiného hlediska důležitá. Rozhodně nemůže být náhradou učebnice či komentáře, ale může dobře posloužit těm, kteří se chtějí seznámit s nejdůležitějšími změnami. Tam, kde je to účelné, poukazuje i na další literaturu k danému tématu nebo na dosavadní judikaturu, která buď bude použitelná i nadále, nebo bude zcela opuštěna.

Nechť je tedy tato publikace dobrým průvodcem ve světě nového občanského zákoníku.

Duben 2013

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D.

Publikace vznikla při plnění projektu podpořeného Grantovou agenturou ČR (GAP408/10/0461).

O autorech

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D.

JUDr. Petr Bezouška, Ph.D., vystudoval Fakultu právnickou Západočeské univerzity v Plzni. V rámci různých platform se od roku 2005 podílel na rekodifikaci soukromého práva, byl např. předsedou minitýmu pro oblast věcných práv při Rekodifikační komisi Ministerstva spravedlnosti ČR. V současné době spolupracuje na tvorbě doprovodných a změnových zákonů k novému občanskému zákoníku. V roce 2011 nastoupil jako Of Counsel do advokátní kanceláře PRK Partners, kde se specializuje zejména na poradenství související s rekodifikací soukromého práva v České republice, náhradu škody, nemovitosti a smluvní závazky (především nájemní a pracovní právo). Od roku 2006 je členem Legislativní rady vlády ČR a v letech 2010 až 2013 byl poradcem předsedy vlády ČR v právních a legislativních otázkách. Od roku 2011 působí na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde vyučuje občanské právo.

Mgr. Lucie Piechowiczová

Mgr. Lucie Piechowiczová vystudovala Právnickou fakultu UP v Olomouci, kde v současné době pokračuje ve studiu v doktorském studijním programu (obor občanské právo). Na Právnické fakultě se věnuje výuce občanského práva, byla zapojena rovněž do projektu, v jehož rámci se inovovala výuka soukromého práva. Je lektorkou problematiky nového občanského zákoníku a podílela se také na řešení projektu Ministerstva spravedlnosti „Zkušenosti s implementací nového soukromého práva v zahraničí“.

§ 10

[Dotváření práva]

(1) Nelze-li právní případ rozhodnout na základě výslovného ustanovení, posoudí se podle ustanovení, které se týká právního případu co do obsahu a účelu posuzovanému právnímu případu nejbližšího.

(2) Není-li takové ustanovení, posoudí se právní případ podle principů spravedlnosti a zásad, na nichž spočívá tento zákon, tak, aby se dospělo se zřetelem k zvyklostem soukromého života a s přihlédnutím k stavu právní nauky i ustálené rozhodovací praxi k dobrému uspořádání práv a povinností.

Poznámky

Ustanovení § 10 NOZ navazuje na § 2 NOZ, který se týkal výkladu právních předpisů – zde již nejde o výklad, ale o dotváření práva. V prvním odstavci tohoto ustanovení je zakotveno pravidlo pro analogii zákona, druhý odstavec můžeme považovat za analogii práva v širším slova smyslu – poskytuje návod soudci, jak má postupovat při zacelování mezer v zákoně, jak si má počínat, ocitne-li se v konkrétním případě v kůži zákonodárce. Má se postupovat podle principů spravedlnosti a zásad, na nichž spočívá občanský zákoník, aby se se zřetelem ke zvyklostem soukromého života dospělo k dobrému uspořádání práv a povinností. Zákonodárce navrhl soudce, aby při konfliktu obecných právních zásad a jejich poměřování bral v potaz určitý konečný cíl dobra a spravedlnosti.¹⁹⁾

Dále je soudce nabádán, aby respektoval ustálenou rozhodovací praxi (s tímto úzce souvisí § 13 NOZ vyjadřující zájem na udržení právní jistoty a legitimního očekávání) a aby přihlédl ke stavu právní nauky, tedy k celkovému stavu, ne aby jen vybíral názory a argumenty těch autorů, kteří podporují jeho přesvědčení.²⁰⁾ Jsou-li tyto názory oponentní, musí se s nimi dobře argumentačně vypořádat.

§ 11

*[Použitelnost ustanovení o vzniku,
změně a zániku práv a povinností ze závazků]*

Obecná ustanovení o vzniku, změně a zániku práv a povinností ze závazků v části čtvrté tohoto zákona se použijí přiměřeně i na vznik, změnu a zánik jiných soukromých práv a povinností.

Poznámky

Toto ustanovení je základem k tomu, aby se např. pravidla o kontraktačním procesu, která jsou upravena v části čtvrté občanského zákoníku, dala užít rovněž pro vznik smlouvy o výstavbě (§ 1170 a násl. NOZ), nebo smlouvy o zrušení a vypořádání společného jmění manželů (§ 738 NOZ) apod., tedy smluv zakládajících práva a povinnosti neupravené v části čtvrté zákoníku. Užijí se však i všechna další pravidla – např. o zajištění, o splnění apod.

¹⁹⁾ BEZOUŠKA, Petr. Soudcovské dotváření práva vykračující z mezí návrhu českého občanského zákoníku. *Právní rozhledy*. 2011, roč. 19, č. 1, s. 18.

²⁰⁾ K § 10 a § 13 NOZ srov. poznámky Michala Šejvly In HULMÁK, Milan, BEZOUŠKA, Petr et al. *Stará judikatura ve světle nových zákonů*. 1. vyd. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2012, s. 57 an.

KAPITOLA III

PRÁVNICKÉ OSOBY ANEB KAM AŽ ZAŠLA PRÁVNÍ FIKCE

Subjektem práv a povinností, tedy jejich nositelem, může být vedle člověka i právnická osoba. Je to umělý útvar, který vytvářejí lidé k naplnění různých účelů. Nový občanský zákoník se snaží „život“ právnické osoby zachytit od okamžiku ustavení až do okamžiku zániku, což je hlavní rozdíl od dosavadní kusé právní úpravy. Zároveň se zde velmi silně projevuje myšlenka integrace, kodex tudíž obecně upravuje základní formy právnických osob a nepřenechává tuto regulaci zvláštním zákonům (spolky, nadace, nadační fondy, ústavy).

§ 306

[Účel nadace]

(1) Zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak.

(2) Zakazuje se založit nadaci za účelem podpory politických stran a hnutí nebo jiné účasti na jejich činnosti. Zakazuje se založit nadaci sloužící výlučně výdělečným cílům. Plní-li nadace zakázaný účel, soud ji i bez návrhu zruší a nařídí její likvidaci.

§ 307

[Podnikání nadace]

(1) Nadace může podnikat, pokud podnikání představuje pouhou vedlejší činnost a výtěžky podnikání slouží jen k podpoře jejího účelu; nadace však podnikat nesmí, pokud to zakladatel v nadační listině vyloučil. Za stejných podmínek může nadace převzít vedení obchodní společnosti.

(2) Nadace nesmí být neomezeně ručícím společníkem obchodní společnosti.

Poznámky

Právní regulace nadačního práva se liberalizuje. Doposud mohla být nadace založena pouze k obecně prospěšnému účelu, nově může být založena rovněž k soukromému účelu. Rozhodující je první věta § 306 odst. 1 NOZ: „... k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu...“; v další větě se pouze vymezuje, co se rozumí účelem veřejně prospěšným a dobročinným, což však nelimituje větu první. Nadace tak může sloužit třeba jen jejímu zakladateli (bude-li účel hospodářsky užitečný), či několika málo osobám, přičemž v takovém případě nemusí jít o dobročinný účel.

Pokud jde o dobročinný účel, nejde jen o podporu osob, které to potřebují, ale o jakoukoliv podporu, která vylepší stávající postavení beneficianta (podporující jeho blaho). Tím, že okruh podporovaných není nijak omezen a může se jednat třeba jen o jednotlivce, nejsou vyloučeny např. ani rodinné nadace (např. k podpoře studia vlastních dětí).

Limitem pro účel nadace je zde § 145 NOZ (zakázané právnické osoby) a § 306 odst. 2 NOZ. Účelem nadace nemůže být pouze správa majetku nadace.

Účel nadace může být v průběhu existence nadace změněn, a to za podmínek stanovených v § 321 a násl. NOZ. Primárně je to zakladatel, kdo si může vymínit právo účel změnit, nebo může toto právo svěřit některému orgánu nadace. Za určitých podmínek může nadační účel změnit i soud. Dokonce i nadace, které již existují, mají ze zákona dvouletou lhůtu k tomu, aby přizpůsobily své zakladatelské právní jednání úpravě nadační listiny v novém občanském zákoníku. Může to učinit buď zakladatel anebo soud na návrh nadace, pokud zakladatel zemřel nebo zanikl před účinností nového občanského zákoníku (§ 3049 odst. 2 NOZ). Z toho vyplývá,

§ 1047

[Zkrocené zvíře]

(1) Zkrocené zvíře, které vlastník nestáhá a které se ani samo k vlastníkovi v přiměřené době nevrátí, ač mu v tom nikdo nebrání, se stává zvířetem bez pána a smí si je přivlastnit na soukromém pozemku jeho vlastníka, na veřejném statku pak kdokoli. Platí, že přiměřenou dobou pro návrat zvířete k vlastníkovi je doba šesti týdnů.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, je-li zvíře označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.

§ 1048

[Domácí zvíře]

Domácí zvíře se považuje za opuštěné, pokud je z okolností zřejmý vlastníkův úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. To platí i o zvířeti v zájmovém chovu.

§ 1049

[Zvíře chované v zoologické zahradě]

Zvíře chované v zoologické zahradě a ryba v rybníku nebo podobném zařízení, které není veřejným statkem, bez pána není.

Poznámky

Nový občanský zákoník rovněž rozděluje zvířata do různých kategorií, protože pro každou z nich se v rozličných situacích uplatní jiná pravidla. Například je rozdíl mezi divokými a domácími zvířaty. Mezi divoká zvířata (§ 1046 NOZ) se řadí ta, jejichž celý druh žije zcela nebo převážně ve volné přírodě (např. křeček, sokol, pštros, krokodýl), domácími (§ 1048 NOZ) jsou naopak ta, jejichž druh žije s člověkem buď bezvýjimečně, nebo z převážné části (např. kočka, holub, pes).

Jakmile se divoké zvíře stane zvířetem bez pána, může si je kdokoliv přivlastnit (§ 1045 NOZ). Záleží však na tom, zda se považuje za zajaté nebo zkrocené, protože pro ně platí různá pravidla o tom, za jakých podmínek k nim vlastník ztratí vlastnické právo.

Když vám uteče divoké zvíře, které jste předtím drželi v zajetí (a překážkami mu bránili v útěku – plotem, voliérou, teráriem, ohradou), musíte jej ihned pronásledovat, jinak získá svobodu a vy ztratíte vlastnické právo (§ 1046 odst. 2 NOZ). Je-li však takové zvíře zkrocené, počítá právo s tím, že získalo určité pouto ke svému pánovi, a dává mu šanci vrátit se (§ 1047 NOZ). Uteče-li např. chovateli jeho mýval (což je jistě divoké zvíře), bude rozhodující, zda jde o zvíře držené v zajetí, nebo zvíře zkrocené. Nebude-li je v prvním případě vlastník hned pronásledovat, může si je přivlastnit každý, kdo je chytí (leďa by třeba na krku mělo známku, ze které by byl vlastník zřejmý). Ve druhém případě zákon stanoví přiměřenou dobu v délce 6 týdnů pro to, aby se mýval sám vrátil. Během této doby je mýval stále ve vlastnictví původního chovatele, po uplynutí této doby si jej však může přivlastnit kdokoliv jiný.

§ 600

Všeobecné ustanovení [o právních událostech]

Zákon stanoví, která práva a které povinnosti vznikají, mění se nebo zanikají z právních skutečností nezávislých na vůli osoby. Takový následek může též určit ujednání stran.

Poznámky

Právní události jsou vedle právního jednání další právní skutečnosti, se kterou zákoník spojuje vznik, změnu nebo zánik práv a povinností. Právní událost je však skutečností nezávislou na lidské vůli, je jí např. narození nebo smrt člověka a čas.

Důležité je, že i strany si mohou sjednat, že určitý následek nastane i bez ohledu na jejich vůli. Zákoník tím výslovně připouští ujednání různých právních domněnek, k nimž se dosavadní judikatura stavěla odmítavě.⁶⁴⁾

Toto ustanovení zřejmě lze interpretovat i tak, že připouští sjednání prekluze práva; musíme však mít na paměti limity ochrany slabší strany, které stanoví zákoník v rámci promlčení – ty je třeba aplikovat i v případě ujednání prekluze (§ 630 NOZ). Prekluze je jinak upravena standardně v § 654 NOZ a nedochází v jejím rámci k žádným změnám – soud k ní stále přihlíží ex offo, v rámci občanského práva je řídkým jevem a jejím následkem je zánik práva.

§ 609

[Následky promlčení]

Nebylo-li právo vykonáno v promlčecí lhůtě, promlčí se a dlužník není povinen plnit. Plnil-li však dlužník po uplynutí promlčecí lhůty, nemůže požadovat vrácení toho, co plnil.

Poznámky

Následkem promlčení (tedy marného uplynutí promlčecí lhůty) je zánik povinnosti dlužníka plnit, tedy ztráta vymahatelnosti pohledávky soudní cestou. Plní-li dlužník po uplynutí promlčecí lhůty, nejedná se o bezdůvodné obohacení. Tento závěr podporuje i § 2997 NOZ, podle něhož platí, že dlužník, který plnil promlčený dluh, nemá právo na vrácení toho, co plnil. Nově je však v tomto ustanovení konstruována ochrana dlužníka – byl-li k plnění přiveden lstí, donucen hrozbou nebo zneužitím závislosti, nebo je-li dlužník nesvéprávný, pak může žádat vydání bezdůvodného obohacení.

§ 610

[Námítka promlčení]

(1) K promlčení soud přihlédne, jen namítne-li dlužník, že je právo promlčeno. Vzdá-li se někdo předem práva uplatnit námitku promlčení, nepřihlíží se k tomu.

⁶⁴⁾ Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 5508/2007.

§ 3039

[Bezúplatné nabytí před účinností zákoníku a společné jmění]

Co přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nabyl bezúplatně jeden z manželů nebo co bezúplatně nabyli oba manželé, aniž se to stalo součástí společného jmění, není i nadále součástí společného jmění.

§ 3040

[Věc vydaná podle restitučních předpisů a společné jmění]

Součástí společného jmění není věc vydaná podle právních předpisů o restituci majetku jednomu z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo jemuž byla věc vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka.

Poznámky

I když se u společného jmění manželů jedná o modifikaci vlastnického práva, je jeho regulace zahrnuta do pasáže věnované rodinnému právu. Ustanovení § 709 NOZ popisuje aktiva, která patří do společného jmění. Činí tak veskrze podobně jako dosavadní právní úprava, dochází však k některým odchylkám. Dárce (zůstavitel) může určit, že darovaný (děděný) majetek nabudou manželé do společného jmění, a tím eliminovat výjimku § 709 odst. 1 písm. b) NOZ. Darování oběma manželům tak nemusí vždy vést k nabytí do podílového spoluvlastnictví, ale z vůle dárce tomu může být jinak. Výslovně se stanoví nová výjimka (dnes již potvrzená judikaturou), že totiž do SJM nepatří to, co jeden z manželů nabyl jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech nebo náhradu za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku.

V § 709 NOZ se již výslovně nepamatuje na výjimku z nabytí do SJM pro věci získané v restituci. Jelikož jsou restituce již téměř vyčerpány, pojímá se tato výjimka pouze mezi přechodná ustanovení.

Zajímavá je otázka obchodního (družstevního) podílu. Ustanovení § 709 odst. 3 NOZ stanoví, že je za určitých podmínek součástí společného jmění manželů. Již ovšem neobsahuje větu dosavadního občanského zákoníku v § 143 odst. 2 o tom, že nabytí podílu nezakládá účast druhého manžela na společnosti (družstvu). To by mohlo vést k závěru, že nabytím podílu do společného jmění se druhý z manželů zároveň stává (spolu)společníkem s tím, že oba manželé poté vykonávají práva a povinnosti s účastí na společnosti spojené. Tento závěr je mezi odbornou veřejností menšinový, praxe se spíše přiklání k tomu, že se na dosavadním stavu nic nemění.

Je nutné také dodat, že společné jmění nemůže vzniknout mezi registrovanými partnery, neboť společné jmění je upraveno v části druhé občanského zákoníku, jejíž pravidla nelze podle § 3020 NOZ užít na registrované partnerství.

3. Držba

§ 987

[Držitel]

Držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe.

§ 988

[Předmět držby]

(1) Držet lze právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon.

(2) Osobní právo není předmětem držby ani vydržení. Kdo však vykonává osobní právo poctivě, je oprávněn své domnělé právo vykonávat a hájit.

Poznámky

Nová právní úprava držby je značně podrobnější. Výraznou změnou je opuštění rozlišování držby věci a držby práva.⁸⁰⁾ Zákoník stojí pouze na koncepci držby práva – vychází z toho, že když někdo drží věc, drží vlastnické právo. Rozlišuje se tak držba vlastnického práva (§ 996 a násl. NOZ) od držby jiného práva (§ 1002 NOZ). Jaké jiné právo lze držet? Například zástavní právo, právo odpovídající věcnému břemeni apod. Logickou je však námitka – ale vždyť zástavní právo je podle nové koncepce občanského zákoníku věcí, kterou mám ve vlastnictví, nejde zde tedy spíše o držbu vlastnického práva, jehož předmětem je právo zástavní? Řešení této otázky je třeba hledat v § 979 NOZ, který umožňuje aplikaci pravidel týkajících se věcných práv zúžit. Povaha vlastnického práva, jehož předmětem je jiné právo, nepřipouští použití pravidel o držbě vlastnického práva. To by vedlo k absurdním závěrům a zacyklení se (neboť i samo vlastnické právo je věcí, k níž existuje vlastnické právo, a tak stále dokola). Lze uzavřít, že držba vlastnického práva se týká případů, kdy předmětem vlastnického práva je hmotná věc, nebo nehmotná věc odlišná od práva. V ostatních případech jde přímo o držbu jiného práva (toto právo navíc musí připouštět trvalý nebo opětovný výkon, proto nelze např. hovořit o držbě pohledávky na zaplacení kupní ceny).

§ 991

Řádná držba

Držba je řádná, pokud se zakládá na platném právním důvodu. Kdo se ujme držby bezprostředně, aniž ruší cizí držbu, nebo kdo se ujme držby z vůle předchozího držitele nebo na základě výroku orgánu veřejné moci, je řádným držitelem.

⁸⁰⁾ Srov. kritické poznámky – BĚLOVSKÝ, Petr. Držba práva a držba vlastnického práva. In WINTEROVÁ, Alena; DVOŘÁK, Jan (eds.). *Pocta Sentē Radvanové k 80. narozeninám*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009, s. 49 an.

§ 1182*[Vstup do bytu]*

Upravuje-li vlastník jednotky stavebně svůj byt, umožní do bytu přístup pro ověření, zda stavební úpravy neohrožují, nepoškozují nebo nemění společné části, pokud byl k tomu předem vyzván osobou odpovědnou za správu domu.

Poznámky

Zákoník zavádí některá nová práva a povinnosti vlastníků jednotek. Patří mezi ně např. soubor různých oznamovacích povinností (§ 1177 NOZ) – o vzniku vlastnického práva (včetně své adresy), o počtu osob, které mají v bytě domácnost (což je důležité pro rozúčtování nákladů za služby). Vlastník má právo na sdělení adres (§ 1178 NOZ), což je důležité, má-li např. poslat ostatním návrh (viz § 1162 NOZ). Ukládá se mu povinnost umožnit vstup do bytu (§ 1182 NOZ). Přičemž aby mohlo dojít k ověření stanovených skutečností, je třeba, aby nešlo o pouhou vizuální prohlídku provedenou osobou odpovědnou za správu domu, ale o šetření, které může provést i odborník.

§ 1186*[Přechod dluhů při převodu jednotky]*

(1) Při převodu vlastnického práva k jednotce nevzniká osobě odpovědné za správu domu povinnost příspěvky na správu domu ke dni účinnosti převodu vypořádat.

(2) Převádí-li vlastník vlastnické právo k jednotce, doloží nabyvateli potvrzením osoby odpovědné za správu domu, jaké dluhy související se správou domu a pozemku přejdou na nabyvatele jednotky, popřípadě že takové dluhy nejsou. Za dluhy, které na nabyvatele jednotky přešly, ručí převodce osobě odpovědné za správu domu.

Poznámky

Právní úprava převodu vlastnického práva k jednotce se zjednodušuje. Otázkou je, zda na nového nabyvatele přecházejí dluhy související se správou domu a pozemku. Zákoník v poslední větě § 1186 odst. 2 NOZ pouze konstatuje, že za dluhy, které na nabyvatele jednotky přešly, ručí převodce. Tudíž s přechodem dluhů počítá, ale nikde nestanoví pro takový přechod právní základ. Tím zřejmě nebude § 1107 NOZ, neboť dluh související se správou domu a pozemku není závadou váznoucí na věci. Pokud by však nešlo o přechod dluhu *ex lege*, byla by právní úprava v § 1186 odst. 2 nadbytečná, předpoklad racionálního zákonodárce a smysl a účel zákona tedy vede k závěru, že dluhy přecházejí. Přecházejí bez ohledu na splnění povinnosti převodce doložit nabyvateli, o které dluhy se jedná (nesplnění této povinnosti má za následek pouze založení povinnosti převodce nahradit nabyvateli škodu).

§ 1406*[Povinností správce při prosté správě]*

Správce uplatňuje při prosté správě všechna práva týkající se spravovaného majetku a řádně s ním hospodáří. Správce nesmí bez souhlasu beneficianta změnit účel spravovaného majetku.

§ 1407*[Nakládání s majetkem při prosté správě]*

Spravuje-li správce peněžní prostředky, musí je vynaložit obezřetně. Bylo-li něco ze spravovaného majetku vynaloženo určitým způsobem dříve, může správce zvolený způsob později změnit.

§ 1408*[Zcizení majetku při prosté správě]*

(1) Správce může ze spravovaného majetku něco zcizit, je-li to v zájmu zachování hodnoty, podstaty a účelu spravovaného majetku nebo je-li to nutné k zaplacení dluhů s tímto majetkem spojených; jinak jen za protiplnění. Za stejným účelem může správce spravovaný majetek zastavit nebo jinak použít jako jistotu. K těmto právním jednáním musí správci udělit souhlas beneficiant.

(2) Souhlas k zcizení majetku správce nepotřebuje, hrozí-li mu rychlá zkáza nebo je-li pravděpodobné, že rychle ztratí na hodnotě.

Poznámky

Prostá správa majetku je užším případem správy. Jejím primárním cílem je zachování majetku. Správce má svázanější ruce, k různým rozhodnutím potřebuje souhlas beneficianta. Výjimka je povolena jen u správy peněz (§ 1407 NOZ) a pro případy, kdy hrozí nenadálá ztráta, poškození nebo ztráta hodnoty spravovaného majetku (§ 1408 odst. 2 NOZ).

Spravuje-li prostý správce peníze, musí je vynakládat obezřetně. To znamená, že nemůže podstupovat žádné riskantní finanční operace, investuje-li, pak by měl volit instrumenty s jistým, byť menším výnosem a rozložit finanční prostředky do širšího portfolia. Za obezřetné nakládání lze považovat nákup nemovité věci nebo pořízení cenného papíru zajišťujícího bezpečný výnos. Každý případ je však třeba posoudit individuálně, neboť kdo by např. před pár lety čekal, že státní dluhopisy (jedny z nejjistějších cenných papírů) nebudou v případě určitých evropských států splňovat charakter obezřetné investice. Pokud správce investuje majetek beneficianta jiným než obezřetným způsobem, nahradí škodu z toho případně vzniklou. Vynakládání peněz se však netýká pouze jejich investování (tomu se blíže věnuje § 1432 a násl. NOZ), jde o širší pojem, který zahrnuje i jejich prosté užití; i k němu musí prostý správce přistupovat obezřetně.

Prostá správa náleží např. věřiteli, na kterého převedl dlužník právo k zajištění svého dluhu (zajišťovací převod práva – § 2042 NOZ). Prostou správu vykonává také

dictví svým jednostranným výslovným prohlášením vůči soudu (§ 1487 odst. 1 NOZ). Z tohoto pravidla existují dvě výjimky:

- dědictví nemůže odmítnout smluvní dědic, zakazuje-li mu to dědická smlouva,
- dědictví nemůže odmítnout ani stát, má-li mu dědictví připadnout z důvodu, že není jiný dědic (§ 1634 NOZ).

Dědic si musí dát pozor, neboť kdyby odmítnutí dědictví podmínil, učinil v něm výhradu nebo ho odmítl jen z části, bylo by takové odmítnutí neplatné (§ 1489 odst. 1 NOZ). Jediná výhrada, která se připouští, se týká nepominutelných dědiců – ti mohou dědictví odmítnout s výhradou, že se odmítnutí netýká povinného dílu (§ 1485 odst. 1 NOZ). Stejně jako dosud se posuzují případy, kdy sice dědic dědictví výslovně neodmítne, ale svým počínáním dá najevo, že chce dědictví přijmout.

Stejně jako dnes je stanovena lhůta pro odmítnutí dědictví – 1 měsíc ode dne, kdy soud dědice vyznamenal o jeho právu odmítnout dědictví a o následcích odmítnutí. Nově se prodlužuje lhůta k odmítnutí dědictví u dědiců, kteří mají jediné bydliště v zahraničí – na 3 měsíce. Právo odmítnout dědictví přechází na dědice (§ 1488 NOZ).

Odmítne-li dědic dědictví, platí, že dědic nikdy dědictví nenabyl (§ 1486 NOZ); této fikce je zapotřebí, neboť dědické právo se nabývá smrtí zůstavitele.

§ 1490

Vzdání se dědictví

(1) Dědic, který dědictví neodmítl, se jej může před soudem v řízení o dědictví vzdát ve prospěch druhého dědice; učiní-li tak nepominutelný dědic, vzdává se tím také práva na povinný díl s účinností i pro své potomky. Souhlasí-li i druhý dědic, použijí se obdobně ustanovení § 1714 až 1720; nesouhlasí-li však, k vzdání se dědictví se nepřihlíží.

(2) Byl-li dědic, který se dědictví vzdal, obtížen příkazem, nařízením odkazu nebo jiným opatřením, které podle zůstavitelovy vůle může a má splnit jen osobně, nezbavuje se tím povinností splnit takové opatření.

Poznámky

Jedná se o nový právní institut, který současný zákoník nezná. Může být uplatněn až poté, co zůstavitel zemřel, a kdy je již jasné, že dědic dědictví neodmítl. Dědic má právo vzdát se dědictví ve prospěch jiného dědice, který s tím musí souhlasit. Jde tedy o zvláštní způsob zcizení dědictví. A tím se liší od odmítnutí dědictví, kde se odmítá *de facto* ve prospěch všech ostatních dědiců (případně potomků).

Důležitý je i § 1490 NOZ, který stanoví, že ani vzdání se dědictví nezbavuje dědice určitých povinností. Účelem tohoto ustanovení je zabránit, aby se dědici vzdávali dědictví jen proto, aby nemuseli plnit nějaký zůstavitelův příkaz. Zdůrazňujeme, že se však jedná jen o takový příkaz, který musí plnit jen konkrétní dědic a nikdo jiný ho splnit nemůže (osobní povaha příkazu).

V závazku dvou podnikatelů však mohou být pravidla chránící slabšího vyloučena, a to kromě jednoho případu – když slabší strana prokáže, že doložka uvedená mimo vlastní text smlouvy a navržená druhou smluvní stranou hrubě odporuje obchodním zvyklostem a zásadě poctivého obchodního styku.

V ostatních případech vede porušení kogentních ustanovení o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem k tomu, že takové právní jednání nepůsobí žádné právní následky.

§ 419

[Spotřebitel]

Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.

Poznámky

Zatímco ochrana slabší smluvní strany je ochranou obecnou, ochrana spotřebitele je konkrétním projevem ochrany slabší smluvní strany. Lze-li aplikovat pravidla chránící spotřebitele, mají přednost před úpravou obecnou. Spotřebitelem je člověk (ochrana není poskytována právnickým osobám). Vymezení § 419 NOZ je platné pro celé soukromé právo, ale nedotýká se veřejného práva (zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zůstává zachován). Zákoník neřeší, zda je spotřebitelem i zaměstnanec, ale stanoví, že na práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele se nepoužijí ustanovení o ochraně spotřebitele (§ 2401 odst. 2 NOZ).

Spotřebitele se týká především právní úprava spotřebitelských smluv (přesněji – závazků ze smluv uzavíraných se spotřebiteli), která je obsažena v § 1810 NOZ až § 1867 NOZ,¹³¹⁾ ale jeho ochranu najdeme roztroušenu i v dalším textu zákoníku (např. v § 1315 odst. 3 NOZ, který ho chrání před některými ujednáními v rámci zástavní smlouvy).

§ 1811

[Sdělení vůči spotřebiteli]

(1) Veškerá sdělení vůči spotřebiteli musí podnikatel učinit jasně a srozumitelně v jazyce, ve kterém se uzavírá smlouva.

(2) Směřuje-li jednání stran k uzavření smlouvy a tyto skutečnosti nejsou zřejmé ze souvislostí, sdělí podnikatel spotřebiteli v dostatečném předstihu před uzavřením smlouvy nebo před tím, než spotřebitel učiní závaznou nabídku

- a) svoji totožnost, popřípadě telefonní číslo nebo adresu pro doručování elektronické pošty nebo jiný kontaktní údaj,
- b) označení zboží nebo služby a popis jejich hlavních vlastností,

¹³¹⁾ MELZER, Filip. K úpravě ochrany spotřebitele ve vládním návrhu občanského zákoníku. *Právní rozhledy*, 2009, roč. 17, č. 21, s. 771–776; rovněž TOMANČÁKOVÁ, Blanka. Soukromoprávní ochrana spotřebitele v návrhu nového občanského zákoníku čili nic? In HAVEL, Bohumil, PIHERA, Vlastimil (eds.). *Soukromé právo na cestě*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010, s. 366 an.

2. Zástavní právo

§ 1309

[Podstata zástavního práva]

(1) Při zajištění dluhu zástavním právem vznikne věřiteli oprávnění, nesplní-li dlužník dluh řádně a včas, uspokojit se z výtěžku zpeněžení zástavy do ujednané výše, a není-li tato ujednána, do výše pohledávky s příslušenstvím ke dni zpeněžení zástavy.

(2) Ujednání zakazující zřídit zástavní právo má účinky vůči třetí osobě, jen je-li tento zákaz zapsán do rejstříku zástav podle jiného právního předpisu nebo do veřejného seznamu, anebo byl-li jí znám.

Poznámky

Zástavní právo je způsobem zajištění dluhu (věcné zajištění – § 2010 NOZ). Plní jednak funkci zajišťovací (zabezpečení pohledávky zástavního věřitele od svého vzniku až do své realizace („*nesplní-li dlužník dluh řádně a včas*“), jednak funkci uhrazovací (uspokojit se lze z výtěžku zpeněžení zástavy – § 1359 NOZ); zákoník považuje zástavní právo za nejbezpečnější zajištění (§ 2012 NOZ). Zástavní právo je věcí (§ 489 NOZ).

Nová právní úprava zástavního práva vychází z dosavadní právní úpravy. Drží se tak jednotný pojem zástavy – nerozlišuje se zástava ruční, hypotéka, pozemková zástava apod. Nejde o žádnou revoluci, spíše se jde evoluční cestou, která by měla vést k oproštění se od přílišného státního paternalismu (zvláště při realizaci zástavního práva). Inspirace se hledá např. ve slovenské právní úpravě, která vychází ze vzorového zákona o zajištěných transakcích vypracovaného Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj. Hlavním znakem je vyšší míra autonomie stran (projevuje se např. ve způsobu vymezení zajišťovaného dluhu a zástavy, ujednání o způsobu výkonu zástavního práva apod.).

Zástavní právo se plně váže k zajištěnému dluhu, tzn. nemá vlastní účel. Může platně vzniknout pouze tehdy, existuje-li zajišťovaná pohledávka, zástavní právo nemůže být převedeno bez zajištěné pohledávky. Věřitelem zajištěného dluhu a zástavním věřitelem může být jen jedna a tatáž osoba. Akcesoritu lze dovodit již z § 1309 NOZ (akcesorita při zřízení zástavního práva): „*při zajištění dluhu zástavním právem...*“, nebo z § 1376 NOZ (akcesorita při zániku zajištěného dluhu). Na projevy akcesority narazíme v řadě dílčích institutů, akcesorita při:

- postoupení pohledávky (§ 1880 a § 1883 NOZ),
- převzetí dluhu (§ 1888 odst. 2 a § 1890 odst. 2 NOZ),
- přistoupení k dluhu (§ 1892 odst. 2 NOZ).

Nový občanský zákoník se snaží být rovněž terminologicky přesný při označování různých subjektů, které v rámci zástavního práva vystupují. Rozlišování je důležité, neboť určitá práva a povinnosti jsou zákonem stanoveny např. pouze zástavci nebo

§ 2150*[Koupě na zkoušku]*

- (1) Kdo koupí věc na zkoušku, kupuje s podmínkou, že věc ve zkušební lhůtě schválí.
- (2) Neujednají-li strany zkušební lhůtu, činí u movitých věcí tři dny a u nemovitých věcí jeden rok od uzavření smlouvy. Plyne-li však z jednání o uzavření smlouvy, že věc má být prohlédnuta nebo vyzkoušena po odevzdání, běží zkušební doba ode dne odevzdání.

Poznámky

U vedlejšího ujednání koupě na zkoušku se v novém občanském zákoníku mění délka zkušební lhůty: u movitých věcí činí 3 dny a u nemovitostí 1 rok od uzavření smlouvy (strany si samozřejmě mohou sjednat i jinou délku zkušební lhůty). Odmítnutí věci nemusí být písemné, postačí ústní forma.

Zákonodárce rovněž reaguje na stávající praxi častého odmítnutí prodejců přimnout věc zpátky, pokud ji kupující vyzkoušel. Je-li výhrada koupě na zkoušku sjednána např. k sekačce na trávu, je jasné, že ji musíte vyzkoušet a samozřejmě s tím následkem, že to na ní bude později poznat (ani důkladné očištění nezbaví sekačku veškerých stop, které posekání trávníku způsobí). K takovým změnám se však nově nepřihlíží a nejsou důvodem pro zamítnutí práva kupujícího. Toto jasně stanoví § 2151 odst. 3 NOZ („*K změnám vyvolaným vyzkoušením věci se nepřihlíží.*“). Jiná situace je však u oblečení, které má na sobě našité proužek látky s informací o tom, jak oblečení udržovat: vyzkoušet oblečení je možné i s touto visačkou, po jejím odstřížení nemá kupující právo věc koupenou na zkoušku odmítnout.

3. Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě**§ 2158***[Prodej v obchodě]*

- (1) Je-li prodávajícím podnikatel, platí pro prodej při jeho podnikatelské činnosti kromě obecných ustanovení o kupní smlouvě i ustanovení tohoto pododdlílu, ledaže je kupujícím také podnikatel a při uzavření smlouvy je z okolností zřejmé, že se koupě týká také jeho podnikatelské činnosti.
- (2) Plnění, která se při prodeji věci obvykle neposkytují, je třeba zvláště ujednat.

Poznámky

Nový občanský zpřesňuje, ve kterých případech se použijí zvláštní pravidla o prodeji zboží v obchodě. Aplikace těchto pravidel je dána tehdy, pokud je prodávajícím podnikatel prodávající věci v rámci své podnikatelské činnosti a kupujícím je osoba, která nevystupuje v rámci své podnikatelské činnosti. Nezáleží na tom, zda je kupujícím člověk, nebo právnická osoba; pokud je jím však člověk, je považován

KAPITOLA XIX

NÁHRADA ÚJMY ANEB KDYŽ DOJDE NA NEJHORŠÍ

Újma má mnoho podob – zlomenou nohu, nabourané auto, ztrátu v důsledku zastavení výroby, náklady spojené se zakrytím propadlé střechy atd. Újmou ve smyslu této kapitoly je jakákoliv ztráta, kterou osoba utrpí na svém statku a kterou právo uzná za hodnou nápravy. Ne všechny újmy se totiž napravují. Když někdo postaví ve městě nový hotel a odláká stávajícím hoteliérům klienty, jistě jde v jejich případě také o újmu, ale takovou, kterou právo neuznává, a nikdo ji není povinen nahrazovat.

Východisko pro právní úpravu je stále stejné. Někomu vznikla újma a zkoumá se, zda jsou splněny předpoklady pro to, aby ji byl povinen nést někdo jiný. Jsou-li naplněny, újmu hradí osoba odlišná od poškozeného, nejsou-li naplněny, újmu nese sám poškozený. Jinak ale tato část právní úpravy prochází několika koncepčními změnami. Ta nejviditelnější spočívá v odstranění duplicity občanského a obchodního zákoníku, a rovněž v odstranění duplicit mezi pravidly o napravování újmy majetkové a nemajetkové.

Rejstřík paragrafů

Tučnou kurzívou jsou vyznačeny strany s poznámkami přímo k daným paragrafům.

§ 1	<i>10–11, 40, 88, 317</i>	§ 41	32
§ 2	<i>14–15, 20, 89, 94, 184</i>	§ 43	32
§ 3	<i>15–16, 36, 105, 233, 294</i>	§ 44	32
§ 4	<i>16–17, 19, 100, 132, 133, 146, 239, 253, 309</i>	§ 45	32–33
§ 5	<i>17, 19, 49</i>	§ 49	33
§ 6	<i>17–18, 222, 233</i>	§ 53	83
§ 7	<i>18–19</i>	§ 55	33–35
§ 8	<i>18, 19, 99, 147, 233</i>	§ 60	35
§ 9	<i>19, 85</i>	§ 62	35
§ 10	<i>20</i>	§ 63	35
§ 11	<i>20–21</i>	§ 64	35
§ 12	<i>21, 22</i>	§ 65	35
§ 13	<i>20, 21–22</i>	§ 67	83
§ 14	<i>22–23</i>	§ 71	29
§ 15	<i>26</i>	§ 73	29
§ 16	<i>26, 83</i>	§ 74	29
§ 17	<i>27, 64, 326</i>	§ 76	83
§ 18	<i>42</i>	§ 77	37
§ 19	<i>25, 36, 83</i>	§ 78	<i>37, 105</i>
§ 20	<i>42–43, 49, 64</i>	§ 79	37
§ 21	<i>43</i>	§ 81	36–37
§ 22	<i>27–28, 37, 231</i>	§ 82	<i>37, 334</i>
§ 23	<i>26</i>	§ 84	38–39
§ 24	<i>26</i>	§ 85	38–39
§ 25	<i>28</i>	§ 86	38–39
§ 26	<i>28–29</i>	§ 87	38–39
§ 27	<i>29</i>	§ 88	38–39
§ 28	<i>29</i>	§ 89	38–39
§ 29	<i>29–30</i>	§ 90	38–39
§ 30	<i>26</i>	§ 93	40
§ 31	<i>30–31</i>	§ 95	40
§ 32	<i>30–31, 83</i>	§ 100	40
§ 33	<i>30–31</i>	§ 112	<i>40, 65</i>
§ 36	<i>32</i>	§ 118	43
§ 37	<i>26</i>	§ 120	44
§ 38	<i>32</i>	§ 121	44
§ 39	<i>32</i>	§ 127	45–47
§ 40	<i>32</i>	§ 128	46
		§ 129	45–47

- popírání otcovství 122-123
 porušení smluvní povinnosti 265, 290, 332-333
 pořadí zástavních práv 284-285
 poslední pořízení 199, 202, 207
 postoupení pohledávky 249, 251, 255, 261, 275, 287, 294
 postoupení smlouvy 254-255
 potvrzovací dopis 229
 povinnost nahradit újmu 49, 330
 povinný díl 200-201, 213-215
 pozemková služebnost 178-179
 poznámka spornosti 133
 pozůstalost 113, 187, 191, 196, 206, 208, 218
 požívací právo 179
 práva držba 135-136
 práva z vadného plnění 230, 242, 257-259, 299, 301, 305-307
 právnická osoba 10, 37, 41-48, 50-53, 59, 103, 170, 193-194, 198, 264, 269, 304
 právní osobnost 26, 28, 42-43, 56-57, 61, 76, 326
 právní principy, zvyklosti 10
 právní události 98
 právo stavby 64, 67, 145, 162, 174-178
 právo veřejné 10, 42, 49, 71, 76, 147, 240
 prekluze 58, 97-98, 100, 158, 258, 300
 prevence 331
 princip právní jistoty 22
 princip priority 131
 prodej zboží v obchodě 154, 304-306
 prodej z volné ruky 284
 prokura 95
 prominutí dluhu 268-269
 promlčecí lhůta 92, 97-98, 100-103, 291
 promlčení 97-103, 121, 258, 291, 300
 propadná zástava 278, 287
 prostá správa cizího majetku 185-186
 protiprávní čin 332
 průměrně rozumný člověk 16-17, 19, 133, 146, 239
 předběžné prohlášení 32
 předkupní právo 72, 113, 130, 160-161, 166, 173, 302-303
 předmluvní odpovědnost 221-222
 předstíraná správa 190
 předvídatelnost soudního rozhodování 14, 21-22
 překročení zástupčího oprávnění 94
 překvapivá ustanovení 228
 přestavek 152-153
 převod vlastnického práva 135, 154-158, 169, 171, 230-231, 251,
 převzetí dluhu 251-252, 275
 převzetí majetku 253, 294
 převzetí zákaznické základny 318
 příčinná souvislost 332
 přídatné spoluvlastnictví 159, 171
 přidružený fond 61
 přímá imise 139
 příslušenství věci 73-74
 přistoupení k dluhu 252-253, 272, 275
 pseudonym 37
- R**
- rámcová smlouva 226
 ratihabice 35
 reálné břemeno 99, 102, 176, 178, 180, 181
 reflexní škoda 54-55
 Rejstřík zástav 129, 156, 274, 276, 280-282, 284-285
 reklamní letáky 224
 relativní neplatnost 91-92, 234, 237, 278
 relativní neúčinnost 92, 93, 253, 256
 rodičovská odpovědnost 124, 199-200
 rodinná domácnost 67, 110-112, 116-118, 121-122
 rodinný závod 112-114
 rozhrad 143-144
 rozsah společného jmění 118
 ručení 117, 250, 256, 272, 286-287
- Ř**
- řádná držba 134-136

ANAG, spol. s r. o.
 Kollárovo nám. 698/7, 772 00 Olomouc
 tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867
 e-mail: obchod@anag.cz, www.anag.cz

ANAG®

Měsíčník MZDOVÁ ÚČETNÍ

Měsíčník ÚČETNÍ A DANĚ

Edice PRÁCE | MZDY | POJIŠTĚNÍ

Edice PRÁVO

Edice PRÁVO

Edice PRÁVO

